

 PASIEN TREISER		
07 JAN. 2014		
SAK: 10100262	DOK: 39	
A-KODE: 400	SAKSBEH.: KP	KASS.:

Deres ref.: 13/4570
Vår ref.: 13/10047-2
Saksbehandler: Trine Grøslie Stavn
Dato: 18.12.2013

Svar på henvendelse om forståelsen av begrepet livstruende sykdom i syketransportforskriften § 11

Helsedirektoratet viser til din henvendelse til Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) den 4. november 2013 og brev fra HOD til oss av 11. november 2013. Henvendelsen gjelder forståelsen av begrepet livstruende sykdom i syketransportforskriften § 11.

Bakgrunnen for din henvendelse, slik den fremgår av brevet fra HOD, er at Pasientreiser ANS legger til grunn at bestemmelsen bare kan anvendes når pasienten er i en terminal fase. Spørsmålet er om det kun i disse tilfellene foreligger en «livstruende sykdom» som gir pårørende rett til dekning av reiseutgifter. Syketransportforskriften § 11 første ledd bokstav a lyder som følger:

«Nære pårørendes nødvendige utgifter ved reise dekkes

- a) *dersom pasient med livstruende sykdom har omsorg for barn under 14 år og ikke makter å reise hjem forutsatt at behandlingen varer minst to uker og at det foreligger uttalelse fra behandlende lege. Dekningen er begrenset til én reise per uke»*

Direktoratet har fått oversendt kopi av e-post fra HOD av 6. desember der departementet redegjorde for tidligere og någjeldende regelverk. Departementet viser til forskriftsteksten slik den fremgår ovenfor og til tidligere forskrift 19. desember 2003 nr. 1756 om dekning av utgifter ved reise for undersøkelse eller behandling (opphevet 1. august 2008) med rundskriv, og konkluderer med at departementet ikke har funnet omtale av at det med livstruende sykdom menes at sykdommen må ha gått inn i en terminal fase.

Helsedirektoratets vurdering

I likhet med HOD har direktoratet ikke funnet noe i forarbeidene som tilsier at begrepet livstruende sykdom skal tolkes innskrenkende til kun å omfatte sykdom i en terminal fase. Forskriftens ordlyd gir ikke noen nærmere presisering av hvordan begrepet livstruende sykdom skal forstås og slik presisering fremgår heller ikke av forarbeider eller merknader til bestemmelsen. Dersom det legges en normal språklig forståelse til

Helsedirektoratet - Divisjon spesialisthelsetjenester

Avdeling bioteknologi og helserett
Trine Grøslie Stavn, tlf.: 24163534

Postboks 7000 St. Olavs plass, 0130 Oslo • Besøksadresse: Universitetsgata 2, Oslo • Tlf.: 810 20 050
Faks 24 16 30 01 • Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

grunn, er det Helsedirektoratets vurdering at begrepet favner videre enn bare å gjelde pasienter som er inne i en terminal fase.

Det er ikke vanlig å tolke lovbestemmelser innskrenkende, men dersom så skjer er det ofte for å oppnå formålet med bestemmelsen. Formålet med bestemmelsen er å gi barn som pasienten har omsorg for en mulighet til å besøke en forelder eller annen omsorgsperson, når pasienten ikke selv makter å reise hjem på grunn av en livstruende sykdom. Dette fremgår av rundskrivet til den tidligere forskriften¹ og det følger av merknaden til § 11 at bestemmelsen er en videreføring av etablert praksis. Vi kan derfor ikke se at formålet med bestemmelsen tilsier at dette bare skal gjelde når den livstruende sykdommen er inne i terminalfasen. Vi kan heller ikke se at det fremgår opplysninger i forskriftsteksten eller andre relevante rettskilder som gir grunnlag for en innskrenkende tolkning av begrepet livstruende sykdom til kun å gjelde pasienter som er i en terminal fase av sykdommen.

Uavhengig av hvilket stadium den livstruende sykdommen er inne i vil pasienten med omsorgsansvar og barnet etter Helsedirektoratets vurdering ha behov for å opprettholde kontakten. Når barn er pårørende er det særlig viktig at de ivaretas på en god måte, jf. helsepersonelloven § 10 a, noe som taler mot en innskrenkende fortolkning av § 11 første ledd bokstav a.

På denne bakgrunn kan ikke Helsedirektoratet se at det etter gjeldende regelverk er grunnlag for å tolke begrepet livstruende sykdom til kun å omfatte pasienter som er i en terminal fase. Vi legger derfor til grunn at nære pårørende har rett til dekning av nødvendige utgifter ved reise etter § 11 a når pasientens behandlende lege har dokumentert at pasienten har en livstruende sykdom, og på grunn av sykdommen ikke makter å reise hjem. Behandlende lege må også dokumentere at pasienten er under behandling som varer i minst to uker.

Vennlig hilsen

Camilla Closs Walmann e.f.
seniorrådgiver

Trine Grøslie Stavn
rådgiver

Kopi:
Helseforetakenes senter for pasientreiser ANS
Helse- og omsorgsdepartementet

¹ Hovednr. 71-Lov om spesialisthelsetjeneste m.m. § 5-5- Reise, opphold, ledsager (syketransport) – nå opphevet.